

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen,
22 mei 2024

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Vergaderdatum
26 juni 2024
Documentnummer
115774
Agendapunt

Onderwerp

Realisatie Het Romeins Museum, Cinema Royal en het Stadsbad

Inleiding/aanleiding

Vastberadenheid, kracht en creativiteit

Dat we in Heerlen weten hoe we op grote schaal de schouders eronder moeten zetten, hebben we eerder bewezen. Onze stad ontstond op een kruispunt van Romeinse wegen. Het leidde tot nieuwe ontmoetingen en frisse ideeën die ons nu nog steeds in staat stellen om te bouwen aan een stad en een samenleving. Dat was niet anders toen de mijnbouw en de bijbehorende enorme veranderingen in ruimte, bevolkingssamenstelling en cultuur onze stad veranderden. Ook na de sluiting van de mijnen toen criminaliteit, drugsoverlast en ellende onze straten ontsierden en we met operatie Hartslag voor een keerpunt zorgden. En het is vandaag de dag niet anders, nu we in partnerschap, publiek en privaat, versterkt met een stevig netwerk van onderwijs- en kennispartners, opnieuw denken over en bouwen aan de toekomst van de stad.

Ons verhaal laat zien dat Heerlen unieke kwaliteiten heeft. Kwaliteiten die maken dat we grote uitdagingen als geen ander aankunnen. Of het nu gaat over snelle groei of snelle neergang die we hier beleefden, over het verlies van identiteit en kwaliteit door de zucht naar vernieuwing en het uitwissen van het verleden, of over hoe we alle zeilen moesten bijzetten om een dieptepunt van onveiligheid en sociale ellende te overwinnen. Heerlen bleek altijd de vastberadenheid, kracht en creativiteit te hebben die daarvoor nodig waren. Het maakt dat het veranderen en aanpassen van onze stad een Heerlense kernkwaliteit werd. We maakten onze grijze muren tot canvassen en de bodem waarop we staan werd ruwe grond waaraan experiment, vernieuwing en een hedendaagse pioniersgeest konden ontspringen.

Toekomstperspectief voor inwoners én stad

We zijn een stad van en voor iedereen. De stad waar wij doorheen lopen, die we ervaren en beleven en waar we aan werken, wordt ook een betere stad als ze van ons allemaal kan zijn. Daarom nodigen we kinderen uit de hele stad uit in en op onze podia, maken we onze stad voor iedereen toegankelijk en willen we aan iedereen laten zien wat Heerlen te bieden heeft.

Die opgave is geen gemakkelijke. Veel Heerlenaren hebben het moeilijk, vaak vanwege sociaaleconomische omstandigheden die al generaties lang bestaan in alle buurten van onze stad. Als we willen dat iedereen mee kan doen, betekent dat wel dat we er alles aan moeten doen om iedere Heerlenaar zoveel mogelijk zelfredzaam te laten zijn. Daarom voert onze stad een stevig armoedebeleid, investeren we volop in onderwijs en staat goede zorg op de eerste plek. Ook investeren we fors in veilige en goed onderhouden buurten.

Maar naast het zijn van een sociale stad willen we nadrukkelijk bouwen aan een toekomstperspectief. Dat perspectief begint met een stad waar Heerlenaren zich prettig voelen, kunnen genieten van wat die stad te bieden heeft en waar ze hun talenten ten volle kunnen ontplooien. Wie trots is op zijn stad en gelooft dat hij of zij daar succes, geluk en liefde kan vinden, is meer betrokken bij die stad en succesvoller in het najagen van eigen doelen.

Onze weg naar een sterker en trotser Heerlen

Als ons centrum de plek is van trots en kracht, dragen we een grote verantwoordelijkheid als we daaraan bouwen. Het betekent consistentie in de lijnen die we hebben ingezet. Het betekent dat we met 'gewoon goed' geen genoegen nemen maar voor de hoogste kwaliteit blijven gaan. Het betekent dat we ons altijd moeten afvragen of iets 'Heerlens' genoeg is en onze identiteit versterkt. En het betekent dat we nooit bang moeten zijn om te pionieren, uit te proberen en schuring op te zoeken.

Dat doen we langs drie samenhangende wegen:

1. Grootst mogelijke impact

De terugkeer van het onderwijs naar de binnenstad, gekoppeld aan hoogwaardige openbare ruimte. Omdat niets een binnenstad meer levendigheid, kleur en toegenomen economische kracht kan bieden dan meer jonge mensen en hoogopgeleide medewerkers in onze straten.

2. Dragers nieuwe binnenstad

We tonen onze successen om het geloof in ons perspectief te versterken en de stad te verbeteren voor de huidige en toekomstige inwoners. Sinds 2015 hebben we samen met onze partners provincie Limburg, Stadsregio Parkstad, IBA Parkstad en het Rijk een lijn ingezet (van 'Urban Heerlen' naar 'Samen maken we het Centrum') waarmee we het centrum stukje voor stukje aanpakken en verbeteren. We maken Heerlen daarmee nu maar ook voor de toekomst beter en sterker voor wie er woont, werkt of verblijft. De grote kansen in de afgelopen jaren waren naast de ingrepen in de openbare ruimte onder andere het Mijnmuseum, de Nieuwe Nor en het Maankwartier. Het is nu tijd dat Het Romeins Museum, Cinema Royal en het nieuwe Stadsbad net zo'n glansrol gaan spelen. Daarmee geven we sport & bewegen, onze regionale identiteit en ons culturele klimaat een forse impuls. We investeren hiermee in de waarde van onze stad waarmee we ook nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw aantrekkelijker maken voor investeerders. Ook het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven krijgt hiermee meerwaarde en voor werknemers van deze bedrijven wordt Heerlen aantrekkelijker om er te komen wonen. Bovendien bewaren en eren we hiermee belangrijke plekken van herinnering bij het verhaal van onze stad.

3. Flankerende acties

Dit zijn acties die we kunnen uitvoeren met betrekking tot veiligheid, energie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, openbaar vervoer, opleiding en burgerbetrokkenheid. Deze acties zijn onlosmakelijk verbonden met de grote ingrepen.

Heerlen krimpt niet meer! Sterker nog: onze stad spreekt hardop de ambitie uit te willen groeien naar 100.000 inwoners. Dat betekent dat we de komende decennia flink aan de bak moeten, niet alleen in het toevoegen van kwalitatief goede woningen maar ook in het bouwen aan een aantrekkelijke stad zodat mensen hier willen wonen. Nieuwe bewoners vragen om een stad waar goede en aantrekkelijke voorzieningen aanwezig zijn, waar ze gezellig kunnen vertoeven in het centrum en een stad waar men makkelijk met openbaar

vervoer en/of fiets in het centrum kan komen. Ontwikkelpotentie voor ontwikkelaars en investeerders wordt dus mede bepaald door wat een stad al te bieden heeft. Dit heeft een hogere ontwikkel/rendementswaarde tot gevolg voor de te ontwikkelen locaties. Door nu te investeren in deze drie (monumentale) erfgoedprojecten waaronder Het Romeins Museum met (inter)nationale betekenis, investeren we ook in de 'businesscase wonen' mede door het toevoegen van hoogstedelijke aantrekkelijkheid en voorzieningen. Door de samenhang zorgen we ervoor dat Heerlen-Centrum de plek in onze regio is waar je kan en wil wonen, ondernemen en je (creatieve) talent waar kunt maken.

Hiernaast is de verbinding tussen mensen ontzettend belangrijk als je een stad wil zijn waar je je prettig én thuis voelt. Die verbinding voelen we in de stad als we met z'n tienduizenden de opening van Cultura Nova vieren. We voelen 'm als we trots zien hoe tijdens The Notorious IBE jongeren uit de hele wereld naar Heerlen afreizen en we ervaren 'm als we tijdens Corio Tropical of de Jaarmarkt met velen in de stad zijn. Maar ook door deze projecten te realiseren zorgen we voor verbinding en ontmoeting. Bezoekers aan het museum, het filmhuis of het stadsbad ontmoeten elkaar en bezoeken ook ons centrum om te winkelen, een kop koffie te drinken of een hapje te eten!

Kiezen en optimaliseren

Het betekent ook dat we moeten kiezen. We kunnen immers nooit alles tegelijkertijd doen en financieren en moeten ons voortdurend afvragen hoe we van grootst mogelijke betekenis kunnen zijn voor onze inwoners. Met andere woorden: hoe we onze stad nog meer een plek maken waar Heerlenaren graag verblijven, wonen en ondernemen.

Dat doen we door te kiezen voor de drie projecten Het Romeins Museum, Cinema Royal en het Stadsbad en te temporiseren bij andere projecten zoals Landsfort Herle, waar we de grote ingreep in ons middeleeuws verleden grotendeels later in de tijd uitvoeren. Maar ook door de vergroening van de Cityring en de aanpak van de overige openbare ruimte in het centrum te temporiseren. We blijven, ondanks temporisering op onderdelen, wel koers houden met onze toekomstvisie op het centrum en werken aan onze nieuwe trots en perspectief voor de toekomst.

Heerlen investeert vol ambitie in kwaliteit en het best mogelijke resultaat in haar centrum en in al haar buurten.

Drie projecten met trots

De afgelopen jaren hebben we u regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken van deze drie projecten. Meermaals bevestigde de raad op verschillende momenten de ambitie. Soms deed zij er zelfs een schepje bovenop.

Dat gaf ons energie en er is dan ook inhoudelijk hard gewerkt aan de inhoud. Maar naast inhoud hebben we in de afgelopen jaren ook in financieel opzicht deze projecten verwerkt in onze meerjarenbegroting waardoor er thans géén extra beslag op onze begroting wordt gelegd.

Nu is het moment om definitief door te pakken en deze projecten mogelijk te maken als de volgende stap naar een krachtig centrum - een centrum waar we trots op zijn!

We komen met de drie projecten gezamenlijk naar de raad voor besluitvorming (Stadsbad betreft locatiekeuze). Dit doen we omdat:

- Het betreffen drie rijksmonumenten die we in samenhang als één pakket inzetten om de woonmaatregelen rondom het centrum mede mogelijk te maken (hoogstedelijke aantrekkelijkheid en voorzieningen).

- We zorgen voor zekerheid bij onze externe partners en maken hierdoor ook subsidieverstreking door fondsen mogelijk.
- Zekerheid met betrekking tot gebruik begrotingsruimte waardoor we nodeloos reserveren van begrotingsruimte voorkomen.
- Spreiding van de projectrisico's. Er zijn altijd voor- en nadelen. Door deze gezamenlijke besluitvorming kunnen we dit enerzijds opvangen binnen het totaal aan budget voor Het Romeins Museum en Cinema Royal en daardoor aan financiële risicospreiding doen. Anderzijds zorgen we voor nog meer financiële zekerheid door het investeringskrediet van het Stadsbad te baseren op een concreet ontwerp.

Het Romeins Museum

Ons badhuis is een bijzonder en uniek gebouw met een interessante geschiedenis. Het is een Rijksmonument dat meer dan 400 jaar in gebruik was voordat het meer dan 1500 jaar onder de grond werd begraven. Het is het enige zichtbare Romeinse gebouw in Nederland dat daarnaast nog een aantal zeer bijzondere objecten herbergt; ook buiten het badgebouw zijn er bijzondere Romeinse vondsten gedaan die samen het verhaal van Coriovallum tonen. Het badhuis verbindt ons met ons verleden, geeft ons een kijkje in het oude Coriovallum en eert de mensen die hier ooit hebben geleefd. In januari 2021 heeft de raad enthousiast gereageerd op het visiedocument van Het Romeins Museum en dit vastgesteld (BWV-20000822). Nadrukkelijk is door de raad gekozen voor een museum met (inter)nationale aantrekkingskracht. Met het voorliggend ontwerp wordt hier inhoud aangegeven.

Het museum zal zich richten op het beheer, behoud en toegankelijk maken van dit unieke erfgoed voor een breed publiek. Het Romeins Museum zal ons badhuis en het verhaal van Heerlen nationaal en internationaal bekendheid geven en speelt een belangrijke rol in de stedelijke ontwikkeling van Heerlen.

Op de historische plek waar het badhuis is gevonden ontstaat Het Romeins Museum. Het museum bestaat niet alleen uit stenen en artefacten, maar is ook een belofte aan onze gemeenschap. Het biedt ons de gelegenheid om te leren, ontmoeten en verbinden. In plaats van droge feiten, vertellen we de verhalen van de Romeinen op een levendige manier, zodat we ons kunnen inleven in de mensen die ooit door onze straten liepen. We kijken door hun ogen naar de vernieuwing die zij hebben gebracht. Het museum is toegankelijk voor jong en oud, omdat het zich richt op het dagelijks leven en herkenning bij iedereen oproept. Aan de hand van interessante artefacten, nieuwe verhalen, verschillende perspectieven en interactieve elementen, tonen we de vernieuwing die de Romeinen en hun cultuur hebben gebracht aan de lokale bevolking van Coriovallum en daarbuiten. Door dit grotere perspectief op tijd krijgen we een beter begrip van onze eigen tijd, ons leven en de uitdagingen waar we voor staan.

Door een partnerschap aan te gaan met het Rijksmuseum van Oudheden, wordt de impact van Het Romeins Museum vergroot. Het biedt mogelijkheden om gezamenlijke projecten en tentoonstellingen te realiseren, educatieve programma's te ontwikkelen en kennis te delen. Met een collectie van Romeinse topstukken uit het hele land, inclusief belangrijke stukken uit Heerlen, Parkstad en Limburg, ondersteunt het Rijksmuseum van Oudheden de plannen van Heerlen om een Romeins Museum te ontwikkelen. We onderzoeken gezamenlijk hoe we de samenwerking verder kunnen intensiveren gericht op het moment van opening van Het Romeins Museum.

Het museum zal een belangrijke rol spelen in het lesprogramma van scholen in de regio en daarbuiten en zal dienen als het belangrijkste centrum voor Romeinse archeologie voor studenten, archeologen en onderzoekers in Nederland. Het doel van het Romeins Museum is om samen te werken met gemeenschappen, onderwijsinstellingen, bedrijven en culturele partners door de realisatie van betekenisvolle en praktijkgerichte projecten. Door samen te werken met organisaties zoals Via Belgica, Rijksmuseum van Oudheden en het Centrum voor Archeologie in Limburg in De Vondst, zullen we elkaar versterken en ons bereik vergroten. We verbinden op deze manier programma's binnen en buiten de museummuren en zorgen voor een optimale beleving van het Romeinse landschap in de Euregio.

Om een museum met deze ambities succesvol te laten zijn, is een sterke organisatie noodzakelijk met een professionele aansturing (reeds door onderzoek van Berenschot bevestigd in 2019). Daarom stellen we voor om het huidig Thermenmuseum, onderdeel van Historisch Goud zelfstandig te maken en onder te brengen bij een nieuwe stichting. Deze verandering zal leiden tot een nieuwe manier van exploitatie voor het museum en biedt bovenal meer kansen voor externe fondsenwerving. Hiertoe heeft de raad in 2022 een principebesluit (BWV-22001844) genomen tot verzelfstandiging. In een separaat besluit wordt u nu ook gevraagd om definitief in te stemmen met verzelfstandiging en uw zienswijze te geven over het oprichten van de stichting die het museum gaat beheren. De exploitatiebijdrage vanuit de gemeente zal in 2025 en 2026 gelijk blijven met het budget binnen de gemeentelijke begroting voor Historisch Goud, onderdeel Thermenmuseum. Hierna zal de exploitatie licht stijgen, met name als gevolg van de hogere ambitie en het doorberekenen van huur. In de kosten en dekkingsparagraaf is dit inzichtelijk gemaakt. Onder leiding van het stichtingsbestuur wordt gewerkt aan de verdere opbouw van de museumorganisatie en het exploitatieplan behorende bij het in 2027 te openen museum. Dit zullen we medio 2026 ook aan u voorleggen. De stichting heeft hierbij ook een taakstelling ten aanzien van het verwerven van exploitatiebijdragen in de vorm van subsidies.

Het Romeins Museum bereikt, dankzij haar landelijke en Euregiole uitstraling, een groter publiek, meer maatschappelijk draagvlak en krijgt meer waardering van het publiek. Samen met de nieuwe stichting zullen we ons best doen om voldoende extra financiering te vinden om Het Romeins Museum bekendheid te geven en onze ambitie te verwezenlijken. Uit onderzoek van LVWB Fundraising blijkt dat een zelfstandig museum met de voorgestane ambitie mogelijkheden biedt voor circa € 2 tot € 2,5 miljoen aan bijdrages voor inrichting van het nieuwe gebouw uit fondsen en andere bijdrages. Om dit mogelijk te maken zijn we in april jl. ook reeds gestart met een grootschalige publiekscampagne aangezien bekendheid van het bijzondere erfgoed/de plannen voor het museum een eerste voorwaarde is voor succesvolle fondsenwerving. Daarnaast zal een zelfstandig museum structureel meer bijdrages kunnen verwerven dan een gemeentelijke afdeling. Dit laatste is heel concreet: diverse fondsen hebben interesse getoond voor de ontwikkeling van het museum maar geven expliciet aan geen geld te willen geven aan overheden.

Het Romeins Museum zal de stad Heerlen een boost geven in haar imago. Het speelt een belangrijke rol in het behouden en toegankelijk maken van ons cultureel erfgoed en verrijkt de gemeenschap met kennis over de geschiedenis van Heerlen. Het museum zal niet alleen een cultureel icoon zijn, maar ook bijdragen aan economische groei, werkgelegenheid en trots. Door het organiseren van evenementen en activiteiten, zullen we meer levendigheid in de stad brengen, de lokale economie stimuleren en een nieuwe

toeristische bestemming creëren. Bovendien kan een nieuw museum nog meer van betekenis zijn voor het onderwijs in Heerlen en de verre omstreken. We verwachten een groei in het bezoekersaantal naar 40.000 per jaar. Door diverse experts in de museumwereld, wordt deze inschatting conservatief genoemd en zelfs meer gedacht in de richting van 60.000 bezoekers door o.a. de opzet van het museum en door in te zetten op toonaangevende tentoonstellingen. Museumbezoekers zullen bovendien veel vaker gebruik maken van andere voorzieningen in de stad, variërend van winkels en horeca tot andere musea en parkeergelegenheden.

Kortom, Het Romeins Museum heeft een grote impact op zowel cultureel als economisch vlak, en draagt bij aan een sterker en trotser Heerlen. Het museum belooft niet alleen ons badhuis te behouden, maar ook het verhaal van Heerlen nationaal en internationaal te verspreiden, dat essentieel is voor de stedelijke ontwikkeling van onze stad en bijdraagt aan de economische groei.

Samenvattend:

Het Romeins Museum	
Concept Wat krijgen wij	• Toekomstbestendig Rijksmonument met maatschappelijke functie • Toegankelijk oudste Romeins badhuis • Rijke collectie Romeinse vondsten in de Vondst • Ruimte voor levendige presentatie van Romeinse geschiedenis en Heerlens verhaal voor breed publiek • Zichtbaarheid Romeins verleden in Museum en openbare ruimte • Gebruik van artefacten en interactieve elementen • Nieuwe faciliteit voor educatie, tentoonstellingen en evenementen voor alle leeftijden • Iconisch ontwerp van architecten Kraaijvanger en TomDavid, aantrekkelijk voor architectuur liefhebbers • Landmark in groene omgeving, geïntegreerd met stadskantoor en Raadhuisplein
Context Hoe past het in groter geheel	• Behoud cultureel erfgoed • Versterkt cultureel erfgoed positie Heerlen samen met onze andere erfgoed projecten en musea • Aanhakend op de Via Belgica • Verrijking van gemeenschap met historische kennis • Versterkt trots en identiteit van Heerlen • Versterking van Romeins Kwartier • Zichtbaarheid Romeins verleden in openbare ruimte
Investering	• Totaal € 27.500.000
Impact	• Vergroting van nationale en Euregionale uitstraling met meer maatschappelijk draagvlak • Waardering voor het Romeins verleden van het publiek • Bijdrage aan economische groei, indirecte werkgelegenheid en trots • Cultureel erfgoed icoon en toeristische bestemming • Verwachte groei naar 40.000 - 60.000 bezoekers • Belangrijke rol in lesprogramma's • Centrum voor Romeinse archeologie voor studenten, archeologen en onderzoekers • Landelijke bekendheid van het museum en de stad door uniek aanbod, zeker door samenwerking met RMO

Partners Wie doet er mee	• Samenwerkingen met verschillende partners om de impact en het bereik van het museum te vergroten: • Rijksmuseum van Oudheden • Het Centrum voor Archeologie in Limburg in De Vondst • "Vrienden van het Romeins Museum", ambassadeurs en sponsoren
Exploitatie	• Exploitatie vindt plaats door nieuwe stichting • Exploitatie en fondsenverwerving in eigen beheer van de nieuwe stichting in samenwerking met "Vrienden", ambassadeurs en sponsoren • Gemeentelijke bijdrage/subsidie t/m 2026 gelijk aan Thermenmuseum-budget daarna lichte stijging exploitatie in verband met hogere ambitie

Cinema Royal

Met het opstellen van het Urban Bidbook Heerlen zijn ambities geformuleerd om van Heerlen, de centrumstad van Parkstad, een aantrekkelijke en levendige stad te maken. Één van deze ambities is het realiseren van een volwaardig filmhuis in het beeldbepalende Royal Theater; een rijksmonument dat geconserveerd en behouden wordt voor toekomstige generaties. Het Royal Theater wordt in ere hersteld en aangepast naar de moderne tijd zodat het pand ten volste benut kan worden.

Stichting Filmhuis De Spiegel ambieert een volwaardig filmhuis in Heerlen. Meerdere marktonderzoeken en analyses onderschrijven de haalbaarheid van deze ambitie. Er is een zorgvuldige horeca-analyse opgesteld door het bureau Van Spronsen & Partners die de kansen en haalbaarheid benadrukt van horeca in dit deel van de stad, gekoppeld aan de functies binnen Cinema Royal. Bureau Blueyard geeft aan dat er legio potentieel is om een volwaardig filmhuis te runnen in onze regio, zeker gelet op de bijzondere samenwerking met CineSud. Daarnaast heeft Filmhuis De Spiegel veel informatie en kennis opgehaald over de aanpak en kansen bij vergelijkbare casussen zoals Cacaofabriek in Helmond, Verkadefabriek in Den Bosch, Focus filmtheater Arnhem, Filmtheater Hilversum, Filmhuis Bussem en Lumière Maastricht. Daarnaast is de voormalig zakelijk directeur van Lumière vanaf de start van de planontwikkeling betrokken geweest als adviseur voor het onderzoeken van de haalbaarheid van Cinema Royal.

Cinema Royal zal bestaan uit drie zalen inclusief bijbehorende horeca en veel meer zijn dan een plek waar louter films vertoond worden. Het is een plek die zich verhoudt tot en verbindt met de inwoners van onze stad door relevante maatschappelijke thema's dicht bij het publiek te brengen. Een filmhuis dat meedeint op de snelle technologische ontwikkelingen op het gebied van film door te experimenteren met het gebruik van bijvoorbeeld Virtual Reality, E-sports en gaming. Een filmhuis dat net als onze stad pioniert en zich verantwoordelijk voelt voor Heerlen én haar regio. Één filmhuis dat met haar programma een grote bijdrage levert aan de toenemende aantrekkingskracht van Heerlen in relatie tot de cultuur en leefbaarheid. Maar daarnaast voor haar rol als ontvangst- en congresruimte voor de grotere Heerlense werkgevers.

Van groot belang is dat Cinema Royal de thuishaven wordt van iedereen in de regio die bezig is met activiteiten op audiovisueel gebied. Studenten, jong en ouder talent en professionals, waarbij aansluiting wordt gezocht met partners zoals Brightlands, het Vista College, de Open Universiteit en Zuyd Hogeschool. Het filmhuis is immers meer dan alleen een doek waar het publiek films kan bekijken, het is hét sluitstuk in de keten van talentontwikkeling. Een première in een filmhuis is de kers op de taart. Eén van de

belangrijkste partners daarbij is CineSud. In Heerlen huisvesten we al ruim 10 jaar CineSud, het verbindingspunt voor talent en professionals op het gebied van film in de Euregio. Voor het Nederlands Filmfonds is CineSud hét voorbeeld van regionale talentontwikkeling binnen de Audiovisuele Sector (AV). CineSud is de eerste en grootste spil van talent van Nederland, en ontvangt voor de periode 2024-2027 een extra miljoenen-stimulus vanuit het Ministerie van OCW. Zowel binnen de regionale als nationale carrièreketen zorgt CineSud voor ontwikkel- en productiemogelijkheden voor (in de regio geworteld) talent. Het Limburg Film Office, dat regionale producties financieel ondersteunt en structureel wordt ondersteund door de provincie Limburg, zorgt voor de economische aanjaagfunctie voor film & AV-producties in de regio. Een fysieke thuisbasis als Cinema Royal en het gebied daaromheen is daarom essentieel én kansrijk. Het behouden, benutten en aantrekken van dit talent kan namelijk alleen als we in de hele keten voorzien, van maken tot monteren, van draaien tot bekijken, van regisseur tot producent én van acteur tot publiek. Om deze keten volledig tot leven te brengen en draaiende te houden, gaat Heerlen verder dan enkel het realiseren van een filmhuis. Wij gaan voor een Centrum voor Beeld & Geluid en Presentatie. Door het huisvesten van dit centrum rondom Cinema Royal, behouden we deze ondernemers voor onze stad en trekken wij nieuw talent aan.

Daarnaast is Cinema Royal de hoofdrolspeler in een ontwikkeling die het Royal-Rivoli complex overstijgt, namelijk de gebiedsontwikkeling op het Stationsplein. De ambitie om onze parel Royal af te stoffen en toonbaar te maken, zorgt ervoor dat ondernemers in de creatieve sector zich willen huisvesten op de Parallelweg 2a.

Deze ontwikkeling motiveert woningcorporatie Weller om naast Cinema Royal woningbouw te realiseren met een vergelijkbare hoge kwaliteit als bij Cinema Royal en ook hier te kiezen voor de wereldklasse van Mecanoo met architect Francine Houben. Die ontwikkeling zorgt er bovendien voor dat er in de toekomst meer gewoond kan worden in het gebied.

Blender, de creatieve supermarkt aan het Stationsplein, huisvest al ruim 85 deelnemers binnen de (amateur)kunst en zorgt voor reuring in het gebied.

Kortom; de ambitie om van Cinema Royal een ontmoetingsplek te maken met het thema Beeld & Geluid en Presentatie, geeft een enorme boost in het vertrouwen en geloof van ondernemers in de regio. Daarnaast versterkt het realiseren van dit centrum en de ontwikkelingen die daarmee samengaan, niet alleen onze culturele positie maar zeker ook onze sociale- maatschappelijke én economische positie. We creëren banen, verhogen de levendigheid in onze stad en realiseren een nieuw architectonisch markant bouwwerk, waardoor we meedraaien in de filmhuizentop van Nederland. We bouwen een AV-kwartier met de borging van alle stappen uit de filmketen, zodat makers niet uitvliegen naar andere delen van het land, maar kansen zien en voelen om carrière te maken in Heerlen. Hierdoor zal het Amsterdam van Zuid-Nederland in Heerlen zijn. Natuurlijk geven wij de Tuschinski van het Zuiden terug aan onze inwoners door er weer een publieksfunctie op niveau van te maken. En naast de reuring door activiteiten gaat de toevoeging van horeca zorgen voor levendigheid en een aantrekkelijke entree naar onze stad, iets wat Heerlen en haar inwoners verdienen.

Uitgaande van de analyses zal Cinema Royal, naar verwachting gemiddeld 70.000 bezoekers/gebruikers op jaarbasis trekken, een substantiële groei!

De financiële bijdrage in de exploitatie van Cinema Royal door de gemeente zal toenemen. Met name wordt dit veroorzaakt door het doorrekenen van de huur voor het volledige complex (Royal en nieuwbouw) waarbij met name de Royal voor grandeur zorgt,

maar ook zorgt voor moeilijk te exploiteren vierkante meters als gevolg van de rijksmonument status. . In de kosten en dekkingsparagraaf is dit inzichtelijk gemaakt.

Samenvattend:

Cinema Royal	
Concept Wat krijgen wij	• Toekomstbestendig Rijksmonument, architectonisch icoon met een maatschappelijke functie • Drie filmzalen • Ruimte voor horeca • Ontvangst- en congrescentrum • Centrum voor beeld & geluid • Behandeling van maatschappelijke thema's • Experimenten met nieuwe technologieën zoals Virtual Reality • Experimenten met nieuwe technologieën zoals E-sports
Context Hoe past het in groter geheel	• Behoud van cultureel erfgoed • Versterkt cultureel erfgoed positie Heerlen samen met de andere erfgoed projecten • Ontwikkeling van een AV-kwartier waarin alle schakels van de filmketen zijn ondergebracht met ruimte voor talentontwikkeling • Volwaardig cultureel aanbod naast onze andere cultuuranbieders • Gebiedsontwikkeling Stationskwartier bestaande uit horeca op het plein, huisvesting in de Wellertoren
Investing	• Totaal €17.000.000
Impact	• Centrale plek voor audiovisuele activiteiten, kunst en cultuur brengt toonaangevende positie in de filmhuizenmarkt • Verwachte groei naar 70.000 bezoekers • Talentontwikkeling in audiovisuele sector • Bevordert samenwerking tussen studenten, talent en professionals en biedt carrièremogelijkheden voor talenten in eigen stad • Profileren van Heerlen als filmhoofdstad van het Zuiden • Creëert banen en levendigheid in de stationsomgeving • Aantrekken van (creatieve) ondernemers • Stimuleert toerisme • Stimulering van hoogwaardige woningbouw • Versterkt trots en identiteit van Heerlen • Vergroot de levendigheid in de stationsomgeving • Aantrekkelijke entree naar onze stad
Partners	• CineSud • Limburg Film Office • Brightlands • Onderwijsinstellingen (Vista, OU, Zuyd Hogeschool) • Filmhuis De Spiegel • Podium Royal • Dutch Mountain Filmfestival

Exploitatie	• Exploitatie door stichting Filmhuis De Spiegel • Gemeentelijke bijdrage licht verhoogd in relatie tot ambitie
-------------	--

Stadsbad in de Franciscus van Assisikerk Laanderstraat

In juni 2021 nam de raad het besluit om het Stadsbad op de locatie Putgraaf 188 te realiseren. Dit biedt onze inwoners, na het sluiten van het Sportfondsenbad in 1996, een nieuw doelgroepenzwembad. Het project draagt bij aan de verbetering van het woon- en leefklimaat van het centrumgebied en aan de gezondheidsdoelstellingen van Heerlen. Tijdens de ontwerpfase ontvingen we het bericht dat de Franciscus van Assisikerk, op de grens tussen Eikenderveld en Heerlen Centrum, niet langer voor erediensten gebruikt zou worden en dat het gebouw beschikbaar zou komen op de markt; een rijksmonument met een grote erfgoedwaarde voor onze stad. Het kerkgebouw is een rijksmonument, hoogwaardig cultureel erfgoed met een sterke verbondenheid met de geschiedenis van Heerlen. Het gebouw heeft een hoge architectonische waarde en is vanwege haar ligging stedenbouwkundig van groot belang. Dit inspireerde ons om te onderzoeken of deze twee opgaven te combineren zijn: herbestemming van dit religieus erfgoed én het bouwen van een nieuw Stadsbad.

Deze invulling geeft het iconisch kerkgebouw opnieuw bestaansrecht en vormt een belangrijke maatschappelijke meerwaarde voor de stad. Het zwembad in de kerk heeft de potentie om veel bezoekers en geïnteresseerden te trekken door de unieke combinatie van functie en historisch gebouw. Het resultaat zal veel verwondering en waardering oproepen en onderlijnen waar Heerlen voor staat: Kwaliteit, Identiteit en Experiment. De invulling zal gepaard gaan met groot respect voor de geschiedenis en met eerbied voor de oorspronkelijke functie van het gebouw. Het behoud van de monumentale waarden, waaronder de kunstschilderingen en glas-in-loodramen, is hierbij een voorwaarde. Het opgeleverd bouwhistorisch onderzoek is daarom gedeeld met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE). De RCE staat positief tegenover onze plannen en is nauw betrokken.

De technische onderzoeken hebben bevestigd dat het kerkgebouw voldoet aan de vereisten voor het realiseren van het Stadsbad. Sportfondsen Nederland, een gerenommeerde speler bij het bouwen van zwembaden, heeft geadviseerd over de benodigde technische aspecten voor het zwembad in de kerk. Heerlen wil graag een zo duurzaam mogelijk zwembad. Aansluiting op Mijnwater wordt onderzocht maar ook andere opties behoren tot de mogelijkheden. Het inpassen van het zwembad in het kerkgebouw vereist creativiteit om zowel erfgoedelementen te behouden als te zorgen voor functionaliteit en duurzaamheid. Bij de selectie van het ontwerpteam wordt gezocht naar expertise op het gebied van monumentale herbestemming en zwembadbouw. In samenwerking met de huidige exploitant van Zwembad Hoensbroek, die tevens de toekomstige exploitant van het Stadsbad zal zijn, is onderzocht welke impact deze locatie heeft op het gebruik. De exploitant is enthousiast over deze locatie en speelt een actieve rol bij het bespreken van de gebruiksaspecten van het zwembad. Door de keuze voor de kerk verwacht de exploitant een toename van het aantal bezoekers vanwege het unieke karakter van de locatie. De exploitatie zal plaatsvinden binnen het bestaande exploitatiecontract voor de gemeentelijke zwembaden. Het contract dateert uit 2021. Na afsluiten van het contract is de energiecrisis ontstaan met hogere prijzen. De exacte energiekosten van de kerk kunnen pas tijdens het ontwerpproces worden onderzocht.

Verwacht wordt echter dat maatregelen kunnen worden genomen om het energieverbruik van het zwembad vergelijkbaar te houden met de situatie van nieuwbouw op de Putgraaf (maar door tariefstijging in beide gevallen hogere kosten).

Het Stadsbad in de kerk is een weloverwogen realistische keuze maar kent ook nog enkele uitdagingen die in de ontwerpfase nader uitgewerkt dienen te worden. Vandaar dat we, in tegenstelling tot de beide andere projecten, hier niet direct een investeringskrediet aanvragen, maar dit op een later moment aan de raad voorleggen om zodoende te komen tot een heldere besluitvorming waarin alle inzichten zijn meegenomen inclusief verduurzaming en energetische maatregelen.

Maar in de reeds uitgevoerde haalbaarheidsonderzoeken is aangetoond dat het Stadsbad gerealiseerd kan worden in de kerk en dat dit in financieel opzicht aantrekkelijker is dan het zwembad aan de Putgraaf. Daarom leggen we nu wel de nieuwe locatie vast voor het stadsbad: de Franciscus van Assisikerk aan de Laanderstraat.

Begin 2024 werden de buurtbewoners uitgenodigd om hun input te geven over het Stadsbad in de kerk. Tijdens een zeer positieve bijeenkomst werden verschillende onderwerpen besproken met betrekking tot het Stadsbad. Concluderend, de bewoners steunen het Stadsbad als nieuwe maatschappelijke en vitale voorziening. Verder zien zij veel kansen, bijvoorbeeld het verbeteren van de infrastructuur (veilige verbindingen) en het ontwikkelen van het achterliggend gebied van het kerkgebouw. Daarnaast geven de bewoners aan dat er aandacht moet zijn voor monumentenbehoud. Zij verwachten dat mensen van heinde en verre hiervoor naar Heerlen komen. Voor de uitkomsten van de omgevingsbijeenkomst wordt verwezen naar de bijlage.

Op dit moment zijn we in gesprek met het kerkbestuur over de aankoop van de kerk. Naast de kerk maken ook het voormalige klooster/pastorie en het voormalige gemeenschapshuis aan de Pater Beatusstraat deel uit van deze overname. Uitgevoerde onderzoeken hebben aangetoond dat de kerk voldoende ruimte biedt om alle zwembadfuncties te huisvesten. Het voormalig gemeenschapshuis aan de Pater Beatusstraat zal na aankoop en sloop worden gebruikt om de nieuwbouw van basisschool Eikenderveld en de wijkfunctie van Eikenderveld te integreren. Het voormalige klooster/pastorie is niet essentieel voor de zwembadfunctie. Momenteel wordt onderzocht welke functie het meest geschikt is voor dit gebouw, waarbij het niet per se eigendom van de gemeente hoeft te blijven.

Op het moment dat er een onderhandelingsresultaat is bereikt, zal aan de raad de zienswijze ten aanzien van de verwerving worden gevraagd inclusief de vorming van het noodzakelijke investeringskrediet ten behoeve van de verwerving.

Ten aanzien van de locatie Putgraaf 188 onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn ten aanzien van een (her)ontwikkeling van de Putgraaf 188.

Samenvattend:

Het Stadsbad	
Concept Wat krijgen wij	• Toekomstbestendig Rijksmonument met maatschappelijke functie • Uniek zwembad • Doelgroepenzwembad van 25 meter

	• Behoud van monumentale waardes zoals kunstschilderingen en glas-in-loodramen • Respect voor oorspronkelijke functie van het gebouw • Verwerving van voormalige klooster/pastorie en het voormalig gemeenschapshuis
Context Hoe past het in groter geheel	• Behoud van cultureel erfgoed, rijksmonument met historische en culturele waarde • Versterkt cultureel erfgoed positie Heerlen samen met de andere erfgoed projecten • Bijdrage aan gezondheidsopgave van Heerlen voor meerdere doelgroepen • Onderdeel van groei naar stad van 100.000 inwoners • Nieuwe bestemming behoudt iconisch karakter en creëert maatschappelijke meerwaarde
Investering	• PM
Impact	• Gezondheidsimpuls door beweging • Unicité van zwembad in kerk trekt diverse bezoekers aan • Aantrekken van bezoekers uit eigen regio verrijkt Heerlen en omgeving • Zwembad creëert activiteit en impact in centrum oa door meer bezoekers • Stimuleert levendigheid in stadscentrum • Versterkt trots en identiteit van Heerlen • Wijkvoorziening Eikenderveld in combinatie met nieuwbouw basisschool
Partners	• Sportfondsen Nederland • Buurtstichting Eikenderveld (wijkvoorziening) • Raad voor Cultureel Erfgoed • Kerkbestuur • Onderwijspartners (in relatie tot schoolzwemmen)
Exploitatie	• Exploitatie door Sportfondsen Nederland, de huidige exploitant van Zwembad Hoensbroek • Binnen reeds aanbestede exploitatiecontract voor gemeentelijke zwembaden • De mogelijkheid bestaat dat ook het eigendom op termijn overgaat naar een private partij

Met Kwaliteit, Identiteit en Experiment

Het investeren in Het Romeins Museum, Cinema Royal en het Stadsbad doen we volgens onze kernwaarden kwaliteit, identiteit en experiment. We herbestemmen drie erfgoedlocaties, gaan daarbij voor hoge kwaliteit en maken hiermee impact voor onze stad. We doen het uiteraard op zijn Heerlens en laten hiermee zien wat we kunnen en dat we waarmaken wat we beloven.

Dit wordt ook opgemerkt. In april heeft de staatsecretaris van OCW een bezoek gebracht aan onze centrumprojecten en haar enthousiasme geuit over de manier waarop onze stad haar cultuurbeleid tot sociale opgave transformeert. Er wordt gekeken naar extra middelen, buiten de huidige regelingen om, bij zowel het rijk als de provincie, om deze stevige stedelijke transformatie zo maximaal mogelijk te kunnen ondersteunen. Met onder meer de publiekscampagne *Het Romeins Museum: de tijd verrassend vooruit* zetten we in op het werven van particuliere donateurs. Samen transformeren we onze stad naar hét kloppend cultuurhart van de brede regio.

Kader

Ambitiedocument Heerlen Centrum 2022: Samen maken we het centrum

MBP 2023-2026

Coalitieakkoord 'Uit liefde voor onze stad'

Ambitiedocument Romeins Museum De Thermen (raad januari 2021)

Kernthema:

Centrum, cultureel erfgoed, cultuur en sport

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

- 1a. Nieuwbouw voor Het Romeins Museum te realiseren
- 1b. Een aanvullend krediet ten behoeve van de realisatie van € 12.900.000 ter beschikking te stellen
- 1c. Af te wijken van in de financiële verordening opgenomen afschrijvingstermijnen voor bedrijfsgebouwen (40 jaar) en technische installaties (20 jaar) en deze voor het Romeins Museum vast te stellen op 50 jaar respectievelijk 25 jaar met annuïtaire afschrijving
- 2a. Cinema Royal te realiseren door renovatie/restauratie Royal bioscoop en aanliggende nieuwbouw
- 2b. Een aanvullend krediet ten behoeve van de realisatie van € 13.080.000 ter beschikking te stellen
- 2c. Af te wijken van de lineaire afschrijvingsmethode zoals opgenomen in de financiële verordening en te kiezen voor annuïtair als afschrijvingsmethode bij Cinema Royal
3. De locatie Franciscus van Assisikerk aan de Laanderstraat aan te wijzen als locatie voor het Stadsbad en niet te kiezen voor de in 2021 besloten locatie Putgraaf 188
4. Te besluiten dat de geheimhouding die rust op de bijlage stichtingskostenopzet vervalt zodra het besluit tot gunning van deze onderscheidenlijke projecten onherroepelijk is geworden

Argumenten

1.1 Het badhuis als rijksmonument, en het Romeinse verhaal van de regio zijn unieke troeven voor Heerlen, Limburg en de regio.

De meest krachtige wijze om dit bijzondere erfgoed en het unieke verhaal in te zetten voor de ontwikkeling van Heerlen en haar regio, is de vestiging van een Romeins Museum in de binnenstad met het badhuis als pronkstuk. Het Romeins Museum vormt hiermee dé toegangspoort tot Romeins Zuid-Limburg. Met het Romeins Museum realiseert de gemeente een beeldbepalend museum met een euregionale en landelijke ambitie en uitstraling, dat het verhaal van ons Romeins erfgoed vertelt en toegankelijk maakt in samenwerking met partners. Het geeft de transformatie van Heerlen een unieke versnelling en trekt hiermee een stevige lijn naar een nieuwe toekomst als cultuur- en kennisstad van landelijk en internationaal belang.

1.2 Het te realiseren ontwerp is een vertaling van de eerder door de raad genomen besluiten.

In januari 2021 heeft de raad het visiedocument Romeins Museum de Thermen vastgesteld en daarmee het ambitieniveau voor het nieuwe Romeins Museum bepaald. Het voorliggend ontwerp is een uitwerking van het vastgestelde ambitieniveau. In mei 2022 heeft de raad het principebesluit genomen om het museum te verzelfstandigen. Realisatie van Het Romeins Museum is de volgende stap om te komen tot een kwalitatief hoogwaardig museum met bovenregionale uitstraling,

1.3 Huidige technische staat van Thermenmuseum is ondermaats.

De huisvesting van het huidige Thermenmuseum heeft het einde van haar technische levensduur bereikt. Indien geen nieuwe huisvesting wordt gerealiseerd, is een uitgebreide renovatie noodzakelijk om de huidige huisvesting aan te passen aan de klimaat- en huisvestingsvereisten van de komende jaren. Deze uitgebreide renovatie zal naar verwachting rond de € 11- € 14 miljoen gaan kosten.

1.4 Het huidige museumgebouw is niet toereikend voor goed beheer en behoud van het Rijksmonument en de museumobjecten.

Indien er binnen afzienbare tijd geen nieuwe adequate overkapping over het Romeins badhuis wordt gerealiseerd, met een adequate klimaatvoorziening, leidt dat tot een ongewenste aantasting van het Rijksmonument, onze archeologische en unieke parel. De aantasting is, ondanks eerdere restauratie, nu reeds bezig. Als we daarnaast spraakmakende tentoonstellingen naar Heerlen willen halen, dan zijn de klimaat- en beveiligingsaspecten nu ontoereikend.

1.5 Een nieuw museum maakt deel uit van de gebiedsontwikkeling rondom het stadhuis van Heerlen en is een belangrijk project binnen het Programma Centrum.

We investeren in de fysieke ontwikkeling van het gebied rondom het museum. We maken er een aantrekkelijk en toegankelijk gebied van voor bewoners, bezoekers en ondernemers, in de sfeer van het Romeins verleden. Het nieuwe museum is een belangrijk ankerpunt in deze plannen. Het zorgt voor levendigheid en draagt bij aan de aantrekkingskracht van het gebied.

1.6 Samenwerking met het Rijksmuseum van Oudheden geeft een grotere impact voor Het Romeins Museum

Hiervoor is wel het thans voorliggend ambitieniveau een voorwaarde. Zonder hoge ambitie en (inter)nationale uitstraling zal de samenwerking met het RMO er niet of zeer beperkt zijn en zullen ook de grotere tentoonstellingen niet landen in Heerlen.

1.7 Romeins Museum met technische levensduur 50 jaar voor gebouw en 25 jaar voor installaties

Het huidige Thermenmuseum is geopend in 1977 en bestaat bijna 50 jaar zonder een uitgebreide renovatie van de bestaande huisvesting of nieuwbouw gekend te hebben. Daarmee heeft het Thermenmuseum bewezen dat een afschrijvingstermijn van 50 jaar voor gebouw en 25 jaar installaties, in afwijking op de financiële verordening, gelegitimeerd is. De beide andere objecten betreffen grotendeels een rijksmonument waardoor een afschrijvingstermijn van 50 jaar niet kan worden gegarandeerd.

1.8 (en 2.) Door annuïtair afschrijven blijven de kapitaallasten jaarlijks gelijk

Standaard kiezen we voor lineair afschrijven. Door te kiezen voor annuïtair afschrijven bij Het Romeins Museum en Cinema Royal blijven de jaarlijkse kapitaallasten gelijk gedurende de looptijd. In financieel opzicht heeft dit geen negatieve gevolgen. Echter doordat we (huur)kosten doorberekenen aan derden geven we hun zekerheid ten aanzien van een vast huurbedrag. Daarnaast blijft de begroting stabiel. Dit past bij toekomstgericht begroten en verantwoordelijkheid nemen voor het Heerlen van straks. Het is ook geen nieuwe werkwijze, bij onderwijshuisvesting doen we dit al langer en ook onze eigen huisvesting is annuïtair begroot.

1.9 (en 2.) We verwachten dat de investeringskostenraming een compleet en realistisch beeld geeft van de benodigde investering

Het Romeins Museum is aanbesteed op basis van een taakstellend budget en onder voorbehoud van een positief raadsbesluit. Hiermee is het investeringsbedrag vastgelegd. Cinema Royal bevindt zich in de ontwerpfase. De kosten voor Cinema Royal zijn berekend op basis van het voorliggende ontwerp.

Qua beheersing is in beide projecten rekening gehouden met prijsstijgingen en er is per project een post onvoorzien opgenomen. Prijsstijging en post onvoorzien maken integraal onderdeel uit van het investeringskrediet. Hiermee hebben we voor de beide projecten een realistisch investeringsbedrag opgesteld dat als taakstellend budget gehanteerd wordt.

Het ter beschikking te stellen krediet is gebaseerd op de stichtingskosten waarna we toegekende en te verwachten subsidies/bijdrages van derden in mindering hebben gebracht evenals de door de raad in het verleden reeds toegekende investeringskredieten.

We sturen op het geheel van het krediet waarbij kredieten tussen projecten centrum onderling verrekend kunnen worden. Dit maakt het mogelijk om flexibel met het budget om te gaan en zodoende een eventueel aanbestedingsnadeel van het ene project op te vangen met een aanbestedingsvoordeel van een ander project.

2.1 Met de restauratie van rijksmonument Royal, geven we de stad haar parel terug.

Met deze restauratie wordt het oude Royal Theater in ere hersteld. Met de realisatie van drie zalen en horeca kan Cinema Royal opnieuw haar plek veroveren in de top van de filmhuizenmarkt maar ook haar bijdrage leveren als ontvangst- en congrescentrum voor de grotere Heerlense werkgevers.

2.2 De realisatie van het Centrum voor Beeld & Geluid en Presentatie vormt een spil in de gebiedsontwikkeling rondom het Stationsplein van Heerlen.

We investeren in de fysieke ontwikkeling van het gebied rondom het Maankwartier, de belangrijkste entree van onze binnenstad. Een ontwikkeling die zowel overdag als 's-avonds reuring veroorzaakt en bijdraagt aan sociale veiligheid. De synergie met de makersplekken aan de overzijde bij Parallelweg 2a zorgt voor een bruisende binnenstad.

2.3 Het realiseren van een Centrum voor Beeld & Geluid zorgt voor een sterke positionering van Heerlen op het gebied van AV en talentontwikkeling.

Cinema Royal is het creatieve (film) verbindingspunt, waar op de thema's Beeld & Geluid en Presentatie een unieke mix aan activiteiten kan worden aangeboden door zowel vaste gebruikers (Filmhuis De Spiegel, CineSud, Limburg Film Office, Dutch Mountain Filmfestival) als incidentele gebruikers. Daarnaast wordt de locatie ingezet als incubator en aanjager van het creatieve klimaat in Heerlen, Parkstad en (Zuid-)Limburg door de

verhuur van flexplekken voor creatieve (beeld/ film) makers, het inrichten van labs en werkplekken en het zijn van een spil voor talent op het gebied van film en AV.

2.4 Cinema Royal neemt een vitale plaats in het florerende Limburgse filmlandschap.

De afgelopen jaren zijn er in het kader van de Cultuurregio Zuid diverse stappen gezet om de infrastructuur op filmgebied verder te professionaliseren. Hiertoe is de volgende indeling geformuleerd:

1. Film & media-educatie/participatie
Uitvoerders: Film(educatie)hub Zuid
2. Talentontwikkeling en netwerk
Uitvoerders: Cinema Royal, CineSud en de regionale opleidingen
3. Filmproductie en -promotie
Uitvoerders: Limburg Film Office
4. Publieksbereik, innovatie en participatie
Uitvoerders: De filmhuizen, Dutch Mountain Film Festival, Limburg Film Festival, L1 en media-initiatieven.

Cinema Royal en omliggend AV-kwartier nemen in alle pijlers een (pro)actieve rol, en herbergen de grootste spelers op gebied van talentontwikkeling & netwerk, filmproductie- en filmpromotie en publieksbereik, innovatie en participatie.

2.5 Huidige technische staat van de Royal is ondermaats

Het rijksmonument Royal heeft onontkoombaar een renovatie nodig om het gebouw én het interieur te behouden voor de toekomst. De kosten van een dergelijke uitgebreide renovatie zullen naar verwachting rond de € 4,5 miljoen gaan kosten. Hierna is de Royal weer in haar oude glorie hersteld zoals beschreven in het bouwhistorisch onderzoek en voldoet het rijksmonument weer aan de eisen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

3.1 De historische en culturele waarde van de kerk blijft behouden.

De Franciscus van Assisiekkerk is een rijksmonument met een rijke geschiedenis en sterke culturele betekenis voor Heerlen. Door het rijksmonument om te vormen tot een zwembad behoudt het zijn historische waarde en ontstaat er een nieuwe, eigentijdse functie en blijft het verbonden met de gemeenschap. Het behoud van de kunstschilderingen en glas-in-loodramen is van groot belang voor het behouden van het erfgoed van Heerlen. Door het een nieuwe functie te geven als zwembad, wordt het erfgoed toegankelijk gemaakt voor een breed publiek en blijft het behouden voor toekomstige generaties.

3.2 Met het Stadsbad wordt er een publieke voorziening gecreëerd die bijdraagt aan de verdere transformatie van het centrumgebied.

De functie van het Stadsbad sluit aan bij de ambities van het programma Centrum. Dit zwembad versterkt het woon- en leefklimaat en zorgt voor meer reuring en impact voor het centrum. Het betreft een sportvoorziening die van jong tot oud wordt gebruikt. De sport- en beweegstimuleringsprogramma's die Sportfondsen Heerlen in samenwerking met maatschappelijke partners binnen een zeer uitnodigende en unieke sportaccommodatie gaat uitvoeren, dragen direct bij aan de grote gezondheidsopgave die Heerlen heeft. Door het unieke karakter van het zwembad in de kerk in combinatie met de uitstraling van de kerk worden er naast zwemliefhebbers ook meer bezoekers en geïnteresseerden verwacht.

Door deze nieuwe maatschappelijke functie in een rijksmonument blijft het gebouw 'leven' en impact maken en daarmee bijdragen aan de identiteit van Heerlen.

3.3 Een zwembad in een monumentale kerk is een unieke bezienswaardigheid.

Het kan veel bezoekers en toeristen trekken, waardoor het een stimulans wordt voor de lokale economie. Het geeft de stad een onderscheidende identiteit en draagt bij aan het imago van Heerlen als een creatieve en vernieuwende stad, een stad die pioniert.

3.4 De plannen voor het Stadsbad genieten draagvlak.

Onder de omwonenden van de kerk is er breed draagvlak voor de herbestemming van het kerkgebouw naar de nieuwe functie. Ook het bisdom ondersteunt deze herbestemming.

3.5 Door te kiezen voor deze locatie kiezen we voor een duurzame oplossing.

Het hergebruiken van bestaande gebouwen past binnen het duurzaamheidsbeleid door het verminderen van nieuwbouw en het behoud van bestaande structuren. Hiermee passen we ook de principes van de Heerlense school toe. Nieuwbouw aan de Putgraaf vergt een vergelijkbare investering in de nieuwbouw aangevuld met sloopkosten en afboeken boekwaarde waarbij er geen toonaangevend ontwerp zal worden gerealiseerd. Met de voorliggende keuze wordt een rijksmonument behouden, maken we impact en is er ontwikkelperspectief voor de Putgraaf.

3.6 (en 1. en 2.) We gaan verstandig om met de inzet van onze middelen

Zo hebben we goed naar de ontwerpen van Het Romeins Museum en Cinema Royal gekeken: hoe kunnen we binnen de ontwerpen optimaliseren?

Bij Het Romeins Museum hebben we slim gebruikgemaakt van leegkomende ruimtes bij De Vondst. Hierdoor kunnen we het depot en de kantoorruimtes op een steenworp afstand onderbrengen bij De Vondst. Dit levert opnieuw een prachtig gebouw op met grote kwaliteit waar we uw ambitie nog steeds volledig kunnen waarmaken. Maar dit levert ook een besparing op van circa 5 miljoen euro.

Bij Cinema Royal hebben we onze ambitie van het knooppunt voor Beeld & Geluid gekoppeld aan de bredere gebiedsontwikkeling. Ook hierdoor kunnen we het gebouw optimaler ontwerpen zonder in te boeten aan kwaliteit en ambitie.

Bij het Stadsbad kunnen we we veel meer impact gaan creëren voor de stad door het zwembad niet in een nieuw te bouwen gebouw neer te zetten, maar om te kiezen voor een rijksmonument waar we voor hetzelfde investeringsbedrag veel meer impact creëren op een duurzame wijze. Daarnaast maken we door de mede-verwerving van het voormalig gemeenschapshuis aan de Pater Beatusstraat een toekomstbestendige buurtvoorziening voor Eikenderveld mogelijk.

Voor het Stadsbad zijn de kosten thans berekend op basis van kengetallen en inschatting op basis van kennis en ervaring met prijspeil 2024. Vanwege het unieke karakter van het project Stadsbad zijn de kosten ook extern getoetst door een advies- en ingenieursbureau. De aanbevelingen zijn overgenomen en verwerkt in de kostenopzet. Na het doorlopen van de ontwerpfase waarin verduurzaming en het energetisch vraagstuk nadrukkelijk een plek krijgen, zal op basis van het ontwerp, een definitieve investeringsraming opgesteld worden en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

3.7 (en 1.en 2.) Investeren in culturele (erfgoed)projecten rendeert

Culturele plekken zullen in eerste instantie niet direct financieel renderen, maar indirect geven zij wel economisch rendement aan de stad aangezien bezoekers aan deze instellingen ook gebruik maken van de voorzieningen in het centrum en daarmee de

Heerlense economie een boost geven. Ook dragen deze culturele plekken bij aan de sociale en maatschappelijke waarde, leefbaarheid, aantrekkelijkheid en de reputatie van het centrum en de stad. Dus naast economische meerwaarde ontstaat er nadrukkelijk maatschappelijke meerwaarde, ook voor het gehele culturele ecosysteem. Daarnaast zorgt een aantrekkelijke stad voor meerwaarde op het gebied van woonaantrekkelijkheid en het vestigingsklimaat voor bedrijven. We zorgen voor een stad waar mensen graag willen komen wonen, werken en verblijven.

3.8 (en 1. en 2.) BTW niet kostprijsverhogend bij de investeringen

Er zijn door externe bureaus fiscale analyses en onderzoeken uitgevoerd voor alle drie de erfgoedprojecten. Op basis van deze onderzoeken en analyses blijkt dat de BTW verrekend dan wel gecompenseerd kan worden, ervan uitgaande dat adviezen geïmplementeerd worden en verhuur in btw-sfeer kan plaatsvinden. De BTW werkt dan dus niet kostprijsverhogend.

3.9 (en 1. en 2.) Het niet doorvoeren van deze ingrepen in onze culturele infrastructuur zorgt voor stilstand in de ontwikkeling van onze stad

Door nu te investeren in deze drie (monumentale) erfgoedprojecten, investeren we ook in de 'businesscase wonen' door het toevoegen van hoogstedelijke aantrekkelijkheid en voorzieningen. Door de samenhang zorgen we ervoor dat Heerlen-Centrum de plek in onze regio is waar je kan en wil wonen, ondernemen en je (creatieve) talent waar kunt maken. We laten aan onze partners zien dat wat we zeggen, we ook realiseerbaar maken.

4.1 De geheimhouding op stukken die aan de raad worden gezonden kan uitsluitend door de raad worden opgeheven

Op het moment dat een aanbesteding heeft plaatsgevonden is geheimhouding van de cijfers niet meer opportuun en is de raad als enige bevoegd om de geheimhouding op te heffen.

Tegenargumenten en risico's

1.1 (en 2.) Omvang bijdragen derden nog onzeker

Bij beide projecten zijn subsidies toegezegd die nog niet zijn vastgelegd in een subsidiebeschikking (ook voor het Stadsbad is een subsidie in het vooruitzicht gesteld). Deze bijdragen zijn thans reeds verrekend met de investering (met lagere kapitaallasten tot gevolg). Het risico bestaat dat deze middelen in een latere fase toch niet worden toegekend waardoor de gemeentelijke bijdrage alsnog hoger wordt. Beheersing van het risico vindt plaats door de bouwstart pas te laten plaatsvinden na toekenning van de subsidie. Uitzondering hierop zijn de subsidies t.b.v. *inrichting* Het Romeins Museum. Deze kunnen pas definitief worden aangevraagd en toegekend na bouwstart.

1.2 (en 2.) Subsidiebesluiten vragen om investeringen

Er zijn fondsen die pas overgaan tot het verstrekken van een subsidie als de realisatie onomkeerbaar is c.q. de bouw gestart is. Vooraf wordt echter geen garantie gegeven over subsidietoekenning waardoor ook na bouwstart het risico kan bestaan dat onderdelen niet volledig gefinancierd zijn.

1.3 (en 2. en 3.) Energieaansluitingen grootverbruik elektra

Het risico bestaat dat de gemeente niet de beschikking krijgt over de aangevraagde verzwaarde energieaansluiting voor Het Romeins Museum, Cinema Royal en het Stadsbad. De netwerkbeheerder heeft bevestigd dat er voor verzwaringsverzoeken

momenteel een wachtlijst bestaat waarbij verzoeken worden afgewikkeld op basis van het principe 'first come', 'first serve'. Voor de korte termijn is de energielevering beschikbaar, voor de (middel)lange termijn staat de beschikbaarheid onder druk. Indien de projectvoortgang door de energieaansluiting vertraging oploopt, loopt de gemeente het risico dat de begrote projectkosten worden overschreden. Vooruitlopend daarop worden de mogelijkheden van gebruik van gas onderzocht. Daarbij wordt gestart met gaslevering en gefaseerd afgebouwd waarbij elektra wordt opgebouwd (hybride systeem) bij het Stadsbad. Bij Cinema Royal is het risico het kleinst aangezien hier twee grootverbruikaansluitingen aanwezig zijn die voldoende zwaar zijn. Het Romeins Museum heeft een zware aansluiting, krijgt zonnepanelen en er is overleg lopende met Enexis over verzekering in samenhang met een door Enexis gewenste verplaatsing van de wijktrafo die nu in het museum staat.

1.4 We temporiseren diverse ingrepen in het centrum

Ten aanzien van de grote ingrepen binnen Landsfort Herle is de keuze gemaakt om deze te temporiseren. Hiermee kunnen we, met instemming van de stadsregio Parkstad, de regiodeal subsidie omzetten naar Het Romeins Museum en hierdoor onze eigen investering met € 3 miljoen verlagen. Dit doen we ook met de grootschalige vergroening van de Cityring en de grootschalige aanpak van de openbare ruimte in het centrum. Diverse kleinschalige ingrepen die op korte termijn impact maken, worden wel uitgevoerd.

Kosten en dekking

Voor Het Romeins Museum en Cinema Royal zijn reeds investeringskredieten gevormd door de raad in september 2020 (BWV-20000626). Deze kredieten waren destijds gebaseerd op enerzijds aannames en anderzijds is de wereld sinds 2022/2023 behoorlijk veranderd. Hierdoor zijn deze kredieten niet meer toereikend.

Dit betekent dat de beide projecten verder uitgewerkt en geraamd zijn. Het Romeins Museum is op dit moment zelfs aanbesteed (onder voorbehoud goedkeuring raad uiteraard) waardoor hier de grootste zekerheid bestaat over het investeringsbedrag. Cinema Royal is berekend op basis van een voorontwerp dat door de architect en een interne en externe vastgoeddeskundige getoetst is. Bij beide projecten is rekening gehouden met kostenstijgingen en is een post onvoorzien opgenomen.

De investeringsopzet is per project en in zijn geheel weergegeven in de navolgende tabellen (A t/m C).

Samenvatting investeringsopzet				
		Romeins Museum	Cinema Royal	Totaal
A	Reeds besloten investeringskrediet	€ 14.600.000	€ 3.920.000	€ 18.520.000
B	(verwachte) Externe financieringsbronnen	€ 7.901.000	€ 1.250.000	€ 9.151.000
C	Aanvullende investeringsbijdrage Heerlen	€ 4.999.000	€ 11.830.000	€ 16.829.000
Totale investering		€ 27.500.000	€ 17.000.000	€ 44.500.000

Reeds besloten investeringskrediet				
A		Romeins Museum	Cinema Royal	Totaal
	Gemeente Heerlen	€ 14.600.000	€ 2.479.000	€ 17.079.000
	Subsidie IBA	€ -	€ 1.000.000	€ 1.000.000
	Subsidie Provincie	€ -	€ 441.000	€ 441.000
		€ 14.600.000	€ 3.920.000	€ 18.520.000

(verwachte) Externe financieringsbronnen				
B		Romeins Museum	Cinema Royal	Totaal
	Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA)	€ 1.551.000	€ 750.000	€ 2.301.000
	Provincie Limburg Monument/restauratie	€ 1.000.000	€ 500.000	€ 1.500.000
	Regiodeal Centrum Heerlen	€ 3.000.000	€ -	€ 3.000.000
	Bijdragen derden, fondsen	€ 2.000.000	€ -	€ 2.000.000
	Subsidie Interreg	€ 300.000	€ -	€ 300.000
	Legaat	€ 50.000	€ -	€ 50.000
Totaal		€ 7.901.000	€ 1.250.000	€ 9.151.000
C	Aanvullende investeringsbijdrage Heerlen	€ 4.999.000	€ 11.830.000	€ 16.829.000

Het in de beslispunten 1. en 2. opgenomen krediet wordt gevormd door in bovenstaande tabel B. (externe financieringsbronnen) en C. (aanvullende investeringsbijdrage) bij elkaar op te tellen. Gezamenlijk vormen ze het investeringskrediet.

In tabel B, de (verwachte) Externe financieringsbronnen is het bedrag onder 'bijdragen derden, fondsen' gebaseerd op het eerder genoemde rapport van LVWB Fundraising. Dit bedrag is met name bedoeld voor de inrichting van Het Romeins Museum en zal pas aangevraagd/toegekend kunnen worden na bouwstart.

Een samenvatting van de stichtingskosten van de beide projecten ligt bij de griffie onder geheimhouding ter inzage voor de commissie- en raadsleden.

De genoemde bijdragen door derden zijn een momentopname. Het lobby- en verwervingstraject is volop lopende en zal leiden tot een hogere bijdrage van derden.

Voor Het Romeins Museum zijn er naast de bovengenoemde investeringsbedragen nog € 370.000 exploitatiemiddelen beschikbaar. Deze zullen ook voor Het Romeins Museum worden ingezet maar kunnen niet verrekend worden bij de investeringsbedragen.

In de navolgende tabel 'Toekomstige kapitaallasten' zijn de investeringsbedragen uit bovenstaande tabellen omgerekend naar kapitaallasten. In de tabel worden de reeds opgenomen, aanvullend benodigde (die voortkomen uit dit voorstel) en de totale kapitaallasten per project en in zijn geheel weergegeven.

Toekomstige kapitaallasten		2028	2029	2030	2031	2032 e.v.
Het Romeins Museum						
**	Totale kapitaallasten	€ 779.397	€ 779.397	€ 779.397	€ 779.397	€ 779.397
*	Reeds opgenomen	€ 464.619	€ 464.619	€ 464.619	€ 464.619	€ 464.619
Voorstel	Aanvullende kapitaallasten	€ 314.778	€ 314.778	€ 314.778	€ 314.778	€ 314.778
Cinema Royal						
**	Totale kapitaallasten	€ 617.790	€ 617.790	€ 617.790	€ 617.790	€ 617.790
*	Reeds opgenomen	€ 90.622	€ 90.622	€ 90.622	€ 90.622	€ 90.622
Voorstel	Aanvullende kapitaallasten	€ 527.168	€ 527.168	€ 527.168	€ 527.168	€ 527.168

*O.b.v. Het Romeins Museum €14.600.000 en Cinema Royal €2.479.000.

**O.b.v. Het Romeins Museum €19.599.000 en Cinema Royal €14.309.000.

NB een procentuele verandering in het investeringsbudget leidt niet 1 op 1 tot een net z'n grote procentuele verandering in de kapitaallasten door de afwijkende afschrijvingstermijnen van de diverse onderdelen.

TOTALE KAPITAALLASTEN	€	1.397.186	€	1.397.186	€	1.397.186	€	1.397.186	€	1.397.186
WAARVAN AANVULLEND EN IN DIT VOORSTEL	€	841.946	€	841.946	€	841.946	€	841.946	€	841.946

In de meerjarenbegroting 2023 en verder is reeds afdekking opgenomen voor kapitaallasten centrumprojecten waaronder inbegrepen de garantstelling. In onderstaande tabel is de begrotingsruimte weergegeven (inzet van deze middelen betekent dus géén extra beslag op de gemeentelijke begroting).

Begrotingsruimte	2028	2029	2030	2031	2032 e.v.
Aanvullende kapitaallasten centrum	€ 680.000	€ 680.000	€ 680.000	€ 680.000	€ 680.000
Begrotingsruimte lineair vs. annuitair	€ 180.649	€ 173.349	€ 166.049	€ 158.749	€ 151.449
Garantstelling	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Totaal begrotingsruimte	€ 1.860.649	€ 1.853.349	€ 1.846.049	€ 1.838.749	€ 1.831.449

Naar aanleiding van dit voorstel is in onderstaande tabel de invloed op de meerjarenbegroting in beeld gebracht.

	2028	2029	2030	2031	2032 e.v.
Totale begrotingsruimte	€ 1.860.649	€ 1.853.349	€ 1.846.049	€ 1.838.749	€ 1.831.449
Voorstel: aanvullende kapitaallasten	€ 841.946	€ 841.946	€ 841.946	€ 841.946	€ 841.946
Reservering centrumprojecten	€ 207.000	€ 204.240	€ 297.480	€ 293.440	€ 289.400
Saldo begrotingsruimte	€ 811.703	€ 807.163	€ 706.623	€ 703.363	€ 700.103

Ten aanzien van de gemaakte reservering in bovenstaande tabel. Zoals eerder gezegd temporiseren we diverse grotere ingrepen in het centrum. Voor enkele andere maatregelen die impact maken zoals het gevelfonds en de beeldbepalende hoekpanden, Promenade en enkele kleinere ingrepen zoals Betaplein, Schelmenhofje en vergroening Geleenstraat reserveren we een klein deel van het centrumbudget. Besluitvorming over dit voorstel geeft hiermee ook zekerheid met betrekking tot de noodzakelijke middelen waardoor we exact kunnen begroten. Uiteraard leggen we deze projecten aan u voor op het moment dat ze verder zijn uitgewerkt.

Ten aanzien van de exploitaties van de beide projecten is reeds aangegeven dat er extra exploitatiebudget noodzakelijk is. Deels is dit om reeds lopende kosten, die momenteel nog niet in de begroting opgenomen zijn, af te dekken. Gelet op de resterende vrije ruimte in de begroting zoals in bovenstaande tabel is aangegeven gebruiken we dit deel van de begroting voor afdekking van het exploitatietekort.

Exploitatietekort	2028	2029	2030	2031	2032
Het Romeins Museum	€ 169.800	€ 169.800	€ 169.800	€ 169.800	€ 169.800
Cinema Royal	€ 238.000	€ 203.000	€ 150.000	€ 140.000	€ 130.000
Saldo exploitatietekort	€ 407.800	€ 372.800	€ 319.800	€ 309.800	€ 299.800
Saldo begrotingsruimte	€ 811.703	€ 807.163	€ 706.623	€ 703.363	€ 700.103
Restant begrotingsruimte	€ 403.903	€ 434.363	€ 386.823	€ 393.563	€ 400.303

Aanvullende toegekende subsidies die nog niet verwerkt zijn in dit voorstel worden alsnog verrekend met de te maken investering en leiden tot een groter in de begroting beschikbaar blijvend bedrag.

Gelet op de nog niet beschikte subsidiebedragen wordt de opdracht tot start bouw pas gegeven als de bedragen van derden via een subsidiebeschikking 'hard' zijn ingevuld (met uitzondering van € 2.300.000 van de fondsen/Interreg voor inrichting die deels pas toekennen na bouwstart).

Aangezien een snelle bouwstart van Het Romeins Museum bijdraagt aan het adequater en doelgerichter kunnen verwerven van subsidies/bijdrages is het mogelijk om te putten uit de kredieten van Cinema Royal die later weer worden aangevuld na verkrijgen van de subsidies/bijdragen derden. Hierbij bestaat wel het risico dat Cinema Royal getemporiseerd dient te worden als de subsidieverwerving niet wil vlotten. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat er één integraal voorstel opgesteld wordt.

Uiteraard kent elk project mee- en tegenvallers die normaliter met elkaar in evenwicht zijn. Echter als dit niet het geval is, verdelen we de kredieten tussen de projecten om hierdoor het geheel steeds mogelijk te blijven maken.

Communicatie

We informeren de medewerkers van het Thermenmuseum, partners en inwoners.

Evaluatie

nvt

Planning, procedure en uitvoering

<i>Het Romeins Museum</i>	
Bestemmingsplan in raad	September 2024
Verlening omgevingsvergunning	November 2024
Sluiting Thermenmuseum	September 2024
Vorbereiding demontage oude gebouw	September 2024 t/m december 2024
Start demontage	Januari 2024
Bouwperiode	t/m november 2026
Inrichting museum	December 2026 t/m augustus 2027
Opening Het Romeins Museum	September 2027

<i>Cinema Royal</i>	
Ontwerpfase afronden	t/m september 2024
Verlening omgevingsvergunning	Maart 2025
Bouwperiode	April 2025 t/m oktober 2026
Inrichting	Oktober t/m november 2026
Opening	December 2026

<i>Het Stadsbad</i>	
Ontwerpfase	Juni 2024 t/m Q2 2025

Bijlagen

1. Artist impressions van de ontwerpen
2. Uitkomsten omgevingsbijeenkomst
3. Samenvatting stichtingskosten per project (onder geheimhouding ter inzage bij de griffie)

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

1a. Nieuwbouw voor Het Romeins Museum te realiseren

1b. Een aanvullend krediet ten behoeve van de realisatie van € 12.900.000 ter beschikking te stellen

1c. Af te wijken van in de financiële verordening opgenomen afschrijvingstermijnen voor bedrijfsgebouwen (40 jaar) en technische installaties (20 jaar) en deze voor het Romeins Museum vast te stellen op 50 jaar respectievelijk 25 jaar met annuïtaire afschrijving

2a. Cinema Royal te realiseren door renovatie/restauratie Royal bioscoop en aanliggende nieuwbouw

2b. Een aanvullend krediet ten behoeve van de realisatie van € 13.080.000 ter beschikking te stellen

2c. Af te wijken van de lineaire afschrijvingsmethode zoals opgenomen in de financiële verordening en te kiezen voor annuïtair als afschrijvingsmethode bij Cinema Royal

3. De locatie Franciscus van Assisikerk aan de Laanderstraat aan te wijzen als locatie voor het Stadsbad en niet te kiezen voor de in 2021 besloten locatie Putgraaf 188

4. Te besluiten dat de geheimhouding die rust op de bijlage stichtingskostenopzet vervalt zodra het besluit tot gunning van deze onderscheidenlijke projecten onherroepelijk is geworden

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever

